

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 5 stycznia 2023 r.

RPS-IV.431.4.2022

Pan

Piotr Karol Majchrowski

Wójt Gminy Lubochnia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz § 11 umowy nr 61 z dnia 17 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” przez Gminę Lubochnia, w dniach 21-23 września 2022 r., w siedzibie Kontrolującego, tj. w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Żeromskiego 87, przeprowadzona została kontrola, której przedmiotem była realizacja w 2021 r. programu „Posiłek w szkole i w domu”. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Na podstawie upoważnień Wojewody Łódzkiego z 20 września 2022 r.³, czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- Nikola Woźniak – starszy specjalista w Oddziale Wsparcia i Integracji Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (upoważnienie nr 85/2022), pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Anna Skarwinkiewicz – starszy specjalista ww. Oddziale, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 86/2022),
- Małgorzata Kołodziejczyk – starszy specjalista ww. Oddziale, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 87/2022),

1 (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

2 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.)

3 akta kontroli, str. 9-11

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Zgodnie z zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Lubochni w okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Lubochnia⁴ pełnił Pan Piotr Karol Majchrowski, który został wybrany w wyborach bezpośrednich 4 listopada 2018 r.⁵

Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubochni⁶. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną, nieposiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy. GOPS jest bezpośrednim realizatorem zadań własnych gminy, zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, określonych w przepisach obowiązującego prawa - głównie w ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷.

W toku kontroli wyjaśnień udzielała:

- Pani Alina Pichola Kierownik GOPS w Lubochni.

Celem kontroli było dokonanie oceny, czy w 2021 r. Gmina realizowała program „Posiłek w szkole i w domu”⁸ zgodnie z postanowieniami Umowy nr 61 z dnia 17 marca 2021 r.⁹ zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Lubochnia reprezentowaną przez Wójta Gminy, o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” oraz zweryfikowanie prawidłowości wydatkowania środków finansowych pochodzących z dotacji budżetu państwa. W związku z tym w trakcie kontroli sprawdzono:

- a) zgodność realizacji Programu z uchwałą nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023¹⁰, co wynika z § 4 ust. 1 Umowy,
- b) sposób wykonania postanowień Umowy,
- c) prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa zgodnie z zapisami art. 175 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

4 zwanego dalej Gminą

5 akta kontroli, str. 26-27

6 zwany dalej GOPS

7 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)

8 zwanego dalej programem

9 zwana dalej Umową

10 Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007); zwana dalej Uchwałą

W toku kontroli zbadano całą dokumentację, potwierdzającą realizację umowy, okazaną kontrolerom.

Na podstawie dokonanych ustaleń, które zostały opisane w dalszej części, działalność Gminy w obszarze będącym przedmiotem kontroli należy ocenić pozytywnie.

Na podstawie Sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r.,¹¹ przekazanego 11 stycznia 2022 r. przez Kierownika GOPS oraz przedstawionych w trakcie kontroli dokumentów kontrolerzy ustalili, że:

1. Na realizację Programu w 2021 roku Gmina poniosła wydatki w kwocie 59 974 zł,
z czego na:
 - zasiłki celowe na zakup żywności 35 975 zł,
 - posiłki 23 999 zł,

Uchwałą Nr III/12/18¹² z 4 grudnia 2018 r. Rada Gminy Lubochnia podwyższyła kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt. 2 ustawy z o pomocy społecznej uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w ramach programu.

Gmina realizowała działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dla n.w. adresatów programu:

- 31 dzieci do 7 roku życia,
- 53 uczniów,
- 66 osób znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Powyższe dane wykazane zostały w Sprawozdaniu z realizacji programu za I - XII 2021 r.¹³

Z danych zawartych w sprawozdaniu¹⁴ wynika, że wsparcie zapewniające pomoc realizowane było w formie:

- posiłków,
- zasiłków celowych na zakup żywności.

11 akta kontroli, str. 16-21

12 akta kontroli, str. 32

13 akta kontroli, str. 16-21

14 akta kontroli, str. 16-21

2. W 2021 r. Program w formie zapewnienia posiłku (obiadu) dla dzieci realizowano w 4 placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy:
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lubochni,
 - Szkoła Podstawowa w Glinniku,
 - Publiczne Przedszkole Nr 1 w Lubochni,
 - Przedszkole Nr 129 w Nowym Glinniku,
- oraz w 4 placówkach spoza terenu Gminy:
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tomaszowie Mazowieckim,
 - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 3 w Łodzi,
 - Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Rusinów Konecki,
 - I Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Mazowieckim.

3 placówki na terenie Gminy posiadały własne kuchnie, w których były przygotowywane posiłki, natomiast do Szkoły Podstawowej w Gliniku posiłki były dowożone z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni.

3. Jak wyjaśnił Kierownik¹⁵, każda z placówek dysponuje odpowiednimi warunkami do wydawania posiłków dla dzieci w dniach zajęć szkolnych. W okresie objętym kontrolą, pomoc w postaci posiłku udzielana była ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, a wartość posiłku oraz jego przygotowywanie było zgodne z zasadami zdrowego żywienia. Posiłki jakie otrzymywały dzieci korzystające z programu były takie same pod względem jakościowym i ilościowym jak pozostałych dzieci, co wynika z protokołów doraźnych kontroli przeprowadzanych przez pracowników GOPS w stołówkach szkolnych (monitoring),¹⁶ o którym mowa w pkt.7.

W dni wolne od nauki szkolnej, tj. w czasie ferii i wakacji Gmina udzielała pomocy w ramach programu zgodnie z wnioskiem rodziny tj. w formie posiłków, zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

4. Gmina podjęła Uchwałę¹⁷ uprawniającą Dyrektora placówki do wydania posiłku bez wywiadu środowiskowego oraz decyzji administracyjnej. W okresie objętym kontrolą nie było zgłoszeń do udzielenia pomocy w tej formie. Pomoc udzielana była wyłącznie na podstawie decyzji administracyjnych.

15 akta kontroli, str. 119-120

16 akta kontroli, str. 33-50

17 akta kontroli, str. 29

5. Gmina udzielała wsparcia osobom dorosłym w ramach programu wyłącznie w formie zasiłku celowego na zakup żywności.
6. W trakcie analizy dowodów księgowych kontrolerzy ustalili, że środki finansowe pochodzące z programu nie były wykorzystane na posiłki, w których skład wchodziły wyroby cukiernicze oraz napoje gazowane, co było zgodne z treścią § 4 ust 5 Umowy.
7. Na podstawie § 4 ust. 8 Umowy¹⁸ Gmina zobowiązana była do podjęcia nadzoru nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, poprzez monitorowanie jakości posiłków, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych.
Pracownicy ośrodka prowadzili monitoring w powyższym zakresie we wszystkich placówkach na terenie Gminy. Z podejmowanych działań sporządzano protokoły.¹⁹
8. Na podstawie § 5 ust. 3 Umowy, Wojewoda Łódzki udzielił Gminie dotacji w ogólnej wysokości 49 433 zł. W grudniu 2021 r. Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości 9 469,59 zł. Gmina wykorzystwała dotację w wysokości 39 963,41 zł.²⁰

Otrzymałą dotację Gmina wykorzystwała w całości przeznaczając ją na:

- wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności 24 019 zł;
- posiłki przyznane decyzją administracyjną 15 945 zł.

Środki finansowe pochodzące z dotacji, zgodnie z § 5 ust. 6 Umowy, Gmina zobowiązana była wykorzystywać sukcesywnie w każdym miesiącu począwszy od marca 2021 r., kiedy to przekazano do Gminy I transzę dotacji po podpisaniu ww. Umowy. W oparciu o ewidencję księgową kontrolerzy ustalili, że środki dotacji były wykorzystywane w poszczególnych miesiącach w następujących wysokościach (w zł):

18 Umowa nr 61 z dnia 17 marca 2021 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”

19 akta kontroli str. 33-50

20 w sprawozdaniu rocznym została wykazana kwota w zaokrągleniu 39 964 zł

Miesiąc	Kwota wykorzystanej dotacji (zł)	Procentowe wykorzystanie dotacji
styczeń	0,00	0,00 %
luty	0,00	0,00 %
marzec	4 629,93	11,58 %
kwiecień	3 707,40	9,27 %
maj	3 716,58	9,29 %
czerwiec	2 407,62	6,02 %
lipiec	2 737,50	6,89 %
sierpień	1 462,50	3,67 %
wrzesień	2 709,38	6,77 %
październik	4 216,20	10,55 %
listopad	5 156,85	12,90 %
grudzień	9 219,45	23,06 %
Razem:	39 963,41 ²¹	100,00 %

9. Zgodnie z § 7 ust. 1 Umowy Gmina zobowiązana została do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej wydatków umożliwił identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

10. Szczegółowej kontroli poddano 100% dowodów księgowych (faktury, polecenia księgowania, listy wypłat zasiłków celowych, wyciągi bankowe, noty księgowe), stanowiących podstawę poniesienia wydatków na realizację Programu na łączną kwotę 59 974 zł.

W wyniku analizy dowodów źródłowych²² ustalono, że:

- wszystkie poniesione wydatki dotyczyły kosztu zakupu posiłków, wypłat świadczeń na zakup posiłków,
- wypłaty zasiłków dokonywane były na konto bankowe,
- wydatki na posiłki dla dzieci dożywianych w placówkach oświatowych dokonywane były przelewami na podstawie not księgowych i faktur z dołączonymi do nich listami dzieci korzystających z dożywiania.

²¹ w sprawozdaniu rocznym za 2021 r. wykazana została kwota w zaokrągleniu - 39 964 zł
²² akta kontroli, str. 25-118

11. Na podstawie § 5 ust. 9 Umowy²³ Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż 25 % całkowitego kosztu realizacji zadania w 2021 r.

Odnosząc się do kwot wykazanych w Sprawozdaniu i ujętych w ewidencji księgowej, całkowity koszt zadania wyniósł 59 974 zł. Gmina środkami własnymi sfinansowała wydatki w kwocie 20 010 zł. Udział Gminy w kosztach zadania wyniósł zatem 33,36 %, czym spełniony został wymóg zawarty w Umowie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, należy stwierdzić, że dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek szkole i w domu”, otrzymana przez Gminę w 2021 r., wykorzystana została w terminie i zgodnie z przeznaczeniem.

Do otrzymanego 19 października 2022 r. Projektu wystąpienia pokontrolnego z 17 października 2022 r. kierownik jednostki kontrolowanej pismem znak: GOPS.0730.159.2022 z 31 października 2022 r. zgłosił prośbę o korektę oczywistej omyłki pisarskiej tj.: na str. 2 w zdaniu „Zgodnie z zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Lubochni w okresie objętym kontrolą funkcję wójta Gminy Lubochnia pełnił Pan Karol Majchrowski” powinno być „Pan Piotr Karol Majchrowski”.

Projekt wystąpienia pokontrolnego z 28 listopada 2022 r. wraz z pismem przewodnim uwzględniającym korektę oczywistej omyłki pisarskiej został przekazany do jednostki kontrolowanej 28 listopada 2022 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń do Projektu wystąpienia pokontrolnego z 28 listopada 2022 r.

Z uwagi na przyznanie oceny pozytywnej odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, iż stosownie do zapisów art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²⁴ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

²³Umowa nr 61 z dnia 17 marca 2021 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”

²⁴Dz.U. z 2020 r. poz. 224